

24 oktober 2022

Energimarknadsinspektionen

Box 155

631 03 ESKILSTUNA

Organisationsnummer:	556417-0800	Sökandens referens:	Linda Tallmarker
Redovisningsenhet:	RER01011	Telefon:	070-207 65 36
		E-post:	linda.tallmarker@vattenfall.com

Ansökan om nätkoncession för linje enligt ellagen (1997:857) för en ny 150 kV kraftledning i luftledningsutförande, samt sjökabelutförande mellan Slagnäs och Arjeplog, i Arjeplog, Arvidsjaur och Sorsele kommuner, Norrbottens och Västerbottens län.

ANSÖKAN

Vattenfall Eldistribution AB (Sökanden), ansöker om tillstånd att bygga och driva en ny 150 kV kraftledning i luftledningsutförande mellan Slagnäs och Arjeplog i Arjeplog, Arvidsjaur och Sorsele kommuner i Norrbottens och Västerbottens län. Den nya ledningen kommer fram för allt att vara lokaliserad inom Arjeplogs kommun, Norrbottens län. Ledningen kring stationen i Slagnäs kommer att beröra Arvidsjaur kommun. Sorsele kommun, Västerbottens län kan komma att beröras av skogsgatan en ytterst liten bit. Koncession för ledningen söks att gälla tills vidare.

YRKANDE

- Vattenfall Eldistribution yrkar att Energimarknadsinspektionen meddelar nätkoncession för linje i enlighet med den sträckning som framgår av koncessionskartan i bilaga 1.
- Vattenfall Eldistribution yrkar att Energimarknadsinspektionen fattar beslut om att nätkoncession ska gälla tills vidare

BAKGRUND OCH BEHOV

Läget för försörjningen av elkraft för att tillgodose bilttestindustrins växande behov både i Arjeplogs- och Arvidsjaur kommuner är akut. Därför bjöd Arjeplogs kommun tillsammans med fordonsentreprenörer in Vattenfall Eldistribution för ett dialogmöte. Den ökande elektrifieringen med fler testelbilar och investeringar i laddinfrastruktur ställer stora krav på elkapaciteten i nätet i Arjeplogs och Arvidsjaur kommuner. År 2025 bedömer biltillverkarna själva att modellutbudet till 50% består av laddbara modeller, vilket innebär att dessa modeller redan testas. Enligt det tidigare kommunalrådet Britta Flinkfeldt så är det ett problem att ledningarna är underdimensionerade utifrån behovet idag och därmed inte kan leverera tillräcklig effekt av elkraft.

STRÄCKNING OCH UTFÖRANDE

Ledningssträckan omfattar en drygt 60 kilometer lång sträcka mellan den planerade nya stationen i Slagnäs till station PT84 i Arjeplog, se Bilaga 1 Koncessionskarta. Från Slagnäs följer ledningsträckningen befintlig infrastruktur som utgörs av befintligt 20- och 40 kV nät. Efter Grannäs kommer ledningen följa tidigare 20 kV ledning som i samband med förnyelse raserats och flyttas närmare väg. Vid passage kring Mellanström kommer ledningen vika av mot nordost för passage av sjön som sjökabel. Efter Mellanström fortsätter ledningen öster om väg 609. Söder om Ångsgård viker ledningen sedan av i nordöstlig riktning fram till befintlig 150 kV kraftledningsgata, vilken ledningen sedan följer i nordvästlig riktning fram till stationen Arjeplog. Ledningssträckan omfattar en cirka 34 km lång sträcka mellan Bastusel och ny station i Slagnäs. Ledningen börjar vid station Bastusel och går i nordvästlig riktning, till stor del kring befintliga vägar/skogsbilvägar fram till en ny station i Slagnäs. Den nya stationen i Slagnäs kommer bidra till ett bättre nät för Arjeplog och Sorsele kommun. Den nya 150 kV ledningen planeras i luftledningsutförande och kommer i huvudsak att byggas med träportalstolpar, men andra stolpar kan komma att nyttjas. Komposit- och/eller stålstolpar kan vara ett alternativ vid passager som kräver höga stolpar där långa spann är en förutsättning.

ALTERNATIVT UTFÖRANDE

Av miljömässiga, tekniska och ekonomiska skäl avfärdade Vattenfall Eldistribution markkabel som ett alternativ till rubricerad luftledning tidigt i utredningsprocessen. Av driftsäkerhetsskäl anläggs regionnätledning vanligtvis som luftledning för att de har hög driftsäkerhet, det går relativt snabbt att avhjälpa fel och de är avsevärt mycket billigare att bygga. Även miljömässigt kan ett luftledningsalternativ innebära mindre miljöpåverkan jämfört med markkabel. En markförläggning kan innebära försämrade driftsäkerhet genom att felsökning och reparation försvåras och det kan därför vara tidskrävande att hitta och åtgärda ett fel. Eftersom ledningen utgör en del av regionnätet och är viktig för elförsörjningen i området vill man inte riskera långa avbrott för konsumenter och producenter i området. Ett markkabelalternativ kan vara fördelaktigt ur landskapsbildsynpunkt och hushållning med naturresurser då det tar en smalare ledningsgata i anspråk. Dock är en luftledning miljömässigt bättre då det blir begränsad påverkan på naturmiljön jämfört med kabel då kabel kräver urgrävning och delvis borttransport av markens naturliga massor, bl.a. stenblock, för kabelschakt samt återfyllning av ledningsgraven med finkross. Det kommer alltså att bli fråga om ett omfattande transportarbete och omgivningspåverkan under anläggningsarbetet. Ett markkabelutförande innebär en betydligt högre materialkostnad, i storleksordningen 4–6 gånger dyrare. Vattenfall Eldistribution bedömer därför att ledningen som i huvudsak kommer byggas i luftledningsutförande är det enda lämpliga alternativet för att uppfylla ledningens syfte och för att Vattenfall Eldistribution ska uppfylla sitt uppdrag att utveckla ett kostnadseffektivt, driftsäkert och miljöanpassat regionnät. För aktuell ledningssträcka har dock undantagets gjorts på den del av sträckningen som passerar Mellanström som sjökabel. Detta undantag skedde på grund av att man kommit så långt i processen i projektet innan Vattenfalls bedömning om teknikval tagits fram.

ALTERNATIV STRÄCKNING

Inledningsvis utreddes en alternativ sträckning, benämnd B2, vilken omfattade en cirka 105 kilometer lång sträcka mellan station Bastusel och station Arjeplog. De första ca 25 kilometrarna följde vägar/skogsbilvägar och viker sedan av mot nordost. Stråket gick parallellt med en befintlig 400 kV-ledning fram till väg 95 där det vek av mot nordväst och följer väg 95. De sista ca 2,5 kilometrarna in till station Arjeplog gick stråket parallellt med en befintlig 130 kV-ledning tillhörande Vattenfall. Utredningsstråk B3 omfattade en cirka 15 kilometer lång sträcka mellan stråk B2 och station Slagnäs, vars syfte var att ansluta station Slagnäs till en eventuellt ny 130 kV-ledning i stråk B2. Stråket följde befintlig väg de första 10 kilometrarna och gick sedan i obruten terräng.

Under det utökade samrådet på sträckan mellan Bastusel och Arjeplog, där även fastighetsägare och rättighetsinnehavare inom utredningsstråken samt övriga berörda myndigheter, organisationer och föreningar deltog, framkom ett stort antal synpunkter på utredningsalternativ B2. Utifrån dessa synpunkter undersöktes ett flertal möjligheter till modifiering av stråket. Det visade sig dock sig att passagen kring Renviken, Högåsen och Norrmalm var problematisk. För att kunna passera dessa områden utredde man möjligheterna att vika av nordväst vid Renviken och gå i obruten terräng i ca 15 km. Detta skulle dock påverka bland annat strategiska områden för rennäringen och innebära nya ingrepp i tidigare obruten terräng. Alternativ B2 var även sämre än B1 ur ett tekniskt perspektiv.

Då det i samrådet inkom många synpunkter, framförallt på sträckan mellan Slagnäs och Arjeplog valde Vattenfall Eldistribution att dela upp ansökan i två delar och genomföra ytterligare samråd separat för de två sträckorna. Utifrån synpunkter som framkom i samrådet tog Vattenfall Eldistribution fram en ledningssträckning mellan Slagnäs och Arjeplog, för vilken man genomförde det uppföljande samrådet. Längs sträckan samrådde Vattenfall Eldistribution även inom tre utredningsområden lokaliserade i Slagnäs, Mellanström och området in mot Arjeplog. Mellan Mellanström och Ångsgård samrådde Vattenfall Eldistribution även om en alternativ sträcka, B1 Alt 3. Stråket går parallellt med en befintlig 400 kV-ledning fram till väg 95 där det viker av mot nordväst och följer väg 95. De sista ca 2,5 kilometrarna in till station Arjeplog går stråket parallellt med en befintlig 130 kV-ledning tillhörande Vattenfall.

Utredningsstråk B3 omfattar en cirka 15 kilometer lång sträcka mellan stråk B2 och station Slagnäs. B3 syftar till att ansluta station Slagnäs till en eventuellt ny 130 kV-ledning i stråk B2. Stråket följer befintlig väg de första 10 kilometrarna och går sedan i obruten terräng.

SAMRÅD

Samrådsprocessen för aktuell ledning påbörjades under 2017. Eftersom detta var innan det nya kapitel 6 i Miljöbalken började gälla 2018, har hela samrådsprocessen genomförts enligt den gamla lagstiftningen.

Ett tidigt samråd hölls för sträckan mellan Bastusel och Arjeplog som fångade upp synpunkter på hur alternativa ledningsstråk kan planeras på lämpligaste sätt. Samrådsunderlag skickades därefter ut till en bredare krets med inbjudan till utökat samråd och fysiskt samrådsmöte i Arjeplog där de berörda inbjöds att inkomma med synpunkter på projektet. Annonsering gjordes i lokaltidningarna. Under december 2017-februari 2018 genomförde Vattenfall Eldistribution samråd för ansökan om koncession på sträckan mellan Bastusel och Arjeplog. Då det i samrådet inkom många synpunkter, framförallt på sträckan mellan Slagnäs och Arjeplog, valde Vattenfall Eldistribution att dela upp ansökan i två delar och genomföra ytterligare samråd för de olika sträckorna. Det innebär olika koncessionsansökningar för de olika delsträckorna.

Den 17 april 2020 skickades samrådsunderlag med information om rubricerad ledning mellan Slagnäs och Arjeplog samt inbjudan till utökat samråd via post och/eller mail till länsstyrelsen i Norrbottens län, Arjeplogs kommun, övriga berörda myndigheter, organisationer, föreningar och samebyar samt till fastighetsägare och rättighetsinnehavare inom 100 meter från planerade utredningsalternativ. Sista dag för yttrande var 5 juni 2020. I samrådsunderlaget presenterades information om planförhållanden, den planerade verksamheten och dess förutsedda miljöpåverkan.

Annonsering om samråd skedde i Norran och Piteå tidningen den 25 april 2020. Annonseringen innehöll information om den planerade verksamheten, information om var samrådsunderlag kunde erhållas och var synpunkter kunde lämnas. Informationen publicerades även på Vattenfall Eldistributions hemsida

där även samrådsunderlaget fanns att hämta. Inget fysiskt möte ägde rum i det utökade samrådet. De berörda inbjöds att inkomma med skriftliga synpunkter på projektet.

MILJÖKONSEKVENSER OCH HÄNSYN

Planer

Ledningen ligger framförallt inom Arjeplogs kommun, men även Sorsele och Arvidsjaurs kommun berörs. Kommunens översiktsplaner antogs av kommunfullmäktige 2018 för Arjeplog och 2015 för Arvidsjaur. För Sorsele kommun finns en antagandehandling från 2018. Detaljplanelagt område berörs av ledningen. Ledningssträckningen står inte i konflikt med några kommunala planer och bedöms därför inte ge upphov till några konsekvenser.

Resurshushållning

Markanvändningen längs ledningen domineras av skogsbruk och marker för rennärning.

Ledningssträckan går parallellt eller i anslutning till befintlig infrastruktur. Längs en stor del av sträckan har sökanden valt att nyttja en befintlig ledningsgata från en borttagen 20 kV luftledning. Aktuell ledning innebär en breddning av den befintliga ledningsgatan.

Den nya ledningen passerar ett antal vattenförekomster klassificerade enligt länsstyrelsens VattenInformationsSystem VISS.

Under byggnation och eventuellt underhåll förbrukas fossilt bränsle för transporter och maskiner.

Ledningens effekter på naturresurser bedöms som små och konsekvenserna bedöms som små.

Naturmiljö

Naturmiljön präglas främst av de stora reglerade sjöarna Uddjaure och Storavan. Sjöarna ingår i Skellefteälvens avrinningsområde, vilket inom projektområdet breder ut sig till stora sjöar som med sina tillrinnande bäckar, mindre vattendrag och stränder bitvis bildar en varierande våtmarksmiljö. Dessa miljöer kan utgöra goda livsbetingelser för flertalet fågelarter, vilket även de genomförda naturvärdesinventeringarna indikerar. Den brukade skogsmarken inom hela projektområdet består till största del av produktionsskogar främst bestående av tall och gran, samt hyggen och yngre blandskogar. Några högre skogliga naturvärden som överlappar planerad sträckning har inte kunnat beläggas. Effekterna och konsekvenserna av åtgärden avseende naturmiljön i området bedöms som obetydliga, inte minst då de stora vattendragen i området redan är påverkade genom vattenkraftsreglering och det faktum att skogen består av produktionsskog i varierande ålder.

Sammantaget bedöms effekterna och konsekvenserna på naturvärden och naturvårdsarter utmed sträckningen, med vidtagna skyddsåtgärder, som små.

Fågellivet i utredningsområdet är främst knutet till förekomst av myrmarker, våtmarksmiljöer och vattendrag samt partier med äldre skog. Särskilt värde för fågellivet har områdets många våtmarker, vilka ofta är stora, har opåverkad hydrologi och en varierad struktur med öppna myrflak, strängar och flarkar, myrgölar och fastmarksholmar.

Där kollisionsrisken bedöms vara högre än i andra landskapsdelar kommer den nya ledningen att utrustas med fågelavvisare vid utpekade passager såsom vid Vaukströmmarna, Stenmyran, Gåstjärnen och Traniumyran,

Sammantaget bedöms det med vidtagna skyddsåtgärder inte finnas någon risk att någon fågelarts lokala, regionala eller nationella bevarandestatus, eller kontinuerliga ekologiska funktion, påverkas

negativt varför effekter och konsekvenser på fågellivet genom strömgenomgång ändå kan bedöms som små.

Kulturmiljö

Den kulturhistoriska analysen har omfattat en 100 meter bred korridor längs den planerade ledningsstäckningen. Inom analysområdet fanns ett antal registrerade lämningar i Kulturmiljöregistret innan fältinventeringen. Inventeringen uppvisade sex nyfynd, samtliga fornlämningar. Inget utpekat riksintresse för kulturmiljö berörs.

Ledningens effekt på kulturmiljön bedöms som obetydlig under byggnation, drift- och underhållsskedet och konsekvenserna bedöms som små.

Landskapsbild

Området ligger inom den mellanboreala och den nordligt boreala vegetationszonen och har ett varierat landskap med skog och berg. Området utgörs huvudsakligen av naturgeografiska regionen förfjällsregion och gränsar till regionen bergkullslätt.

Landskapet är flackt till svagt kuperat och präglas i nordväst av de stora sjöarna Hornavan, Uddjaure och Storavan som alla är en del av Skellefteälvens avrinningsområde som rinner i sydostlig riktning centralt genom området. Sydväst om Storavan präglas landskapet främst av skogsmark med inslag av våtmarker och sjöar. I det omgivande landskapet finns det ett stort antal mindre vattendrag och sjöar av varierande storlek.

Större samlad bebyggelse finns i Slagnäs, Mellanström, Kurrokvejk och i Arjeplog.

Ledningens effekter på landskapsbilden bedöms som obetydlig och konsekvenserna bedöms som obetydliga.

Friluftsliv

Markerna längs den nya ledningen är tillgängliga för skoteråkning, jakt, bär- och svampplockning och som strövområden. Del av ledningssträckningen berör riksintresse för rörligt friluftsliv. Området är benämnt Hornavan, Tjeggelvas, Saggat, med länskod 25.

Ledningens effekter bedöms därmed som obetydliga och konsekvenserna bedöms som obetydliga.

Riksintresset för det rörliga friluftslivet bedöms inte beröras av den planerade ledningen.

Boendemiljö, hälsa och säkerhet

Elektromagnetiska fält (EMF) används som ett samlingsnamn för elektriska och magnetiska fält. Dessa fält uppkommer vid generering, överföring och användning av el. Fälten finns överallt i vår miljö, både ute i samhället och i våra hem, och härstammar bl.a. från elapparater och kraftledningar .

För kraftledningar är det spänningsskillnaden mellan fasledare och mark som ger upphov till det elektriska fältet kring ledningen. För luftledning avtar de elektromagnetiska fältet snabbt vid ökat avstånd och i det här ärendet så finns ingen bebyggelse i närheten av den planerade ledningen.

Ledningen bedöms inte ge upphov till konsekvenser till följd av elektromagnetiska fält.

Rennäring

Den nya ledningen ligger inom åretruntmarker som nyttjas av Maskare och Västra Kikkejaure samebyar. Åretruntmarker får användas till renbete under hela året. Vinterbetesmarkerna är de områden där renarna får vistas under perioden 1 oktober till 30 april.

Det går inte att utesluta att det kan ske en påverkan på renarna under driftskedet, men den planerade ledningen bedöms inte påverka samebyarnas möjlighet att passera och använda för dem viktiga marker varför konsekvenserna för rennäringen bedöms som små. Vattenfall har anpassat ledningssträckningen enligt berörda samebyars önskemål så långt som det varit möjligt.

Infrastruktur

De första 1,5 kilometrarna från den nya stationen i Slagnäs löper ledningen parallellt med E45:an som är av riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8§ miljöbalken. Delar av sträckan går ledningen parallellt med befintlig 40 kV ledning och följer tidigare ledningsgata som nu är raserad. Ledningen följer också stundtals Arjeplogsvägen (väg 609). Ledningen löper parallellt med befintlig 130 kV ledning de 5 sista kilometrarna innan anslutning till stationen i Arjeplog.

Påverkan av en ny ledning på infrastruktur sker under anläggningsarbetet i form av korsande över och under befintlig infrastruktur med risk för störning av verksamheten. Dessa effekter är dock kortvariga och när ledningen är på plats utgör den inget hinder för befintlig infrastruktur. Effekterna bedöms därmed som obetydliga och konsekvenserna bedöms som obetydliga.

ÖVRIGT

Nätkoncession för område, anläggningsnummer Vattenfalls områdeskoncessioner är 8600I och 8600F och 412KC för Skellefteå Kraft AB, som berörs av ansökan innehas av Vattenfall Eldistribution AB.

Bestyrkt fastighetsägarförteckning bifogas i bilaga 3.

För Vattenfall Eldistribution, enligt fullmakt

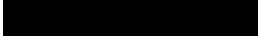
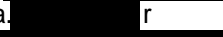

[Linda Tallmarker \(26 okt 2022 12:40 GMT+2\)](#)

Med vänliga hälsningar

Vattenfall Eldistribution AB

Linda Tallmarker

BILAGOR

- Bilaga 1. Koncessionskarta
- Bilaga 2. Miljökonsekvensbeskrivning ink. teknisk beskrivning och samrådsredogörelse
- Bilaga 3.
- Bilaga 3a. r
- Bilaga 4